

Οι τρεις σημαντικότερες ηθικές θεωρίες - Αρετολογική ηθική

Δημιουργός Σεναρίου: ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ (Εκπαιδευτικός)

Αφού διαβάσετε το παρακάτω απόσπασμα να συζητήσετε στην τάξη για το νόημα της δικαιοσύνης στον Αριστοτέλη. Επίσης να εξετάσετε κατά πόσον το πρότυπο του δίκαιου ανθρώπου, όπως το προτείνει ο Αριστοτέλης, μπορεί να υιοθετηθεί στη σημερινή εποχή από τους ανθρώπους.

«Έτσι, η δικαιοσύνη είναι η κατάσταση που μας επιτρέπει να λέμε για τον δίκαιο ότι είναι ο άνθρωπος που πράττει, κατά τη δική του επιλογή και προτίμηση, το δίκαιο, και που κάνει τη διανομή διαφόρων πραγμάτων, είτε μεταξύ του ίδιου του εαυτού του και κάποιου άλλου προσώπου είτε μεταξύ δύο άλλων προσώπων, όχι έτσι ώστε από το επιθυμητό να δίνει μεγαλύτερο μέρος στον εαυτό του και μικρότερο στον άλλον (και από το βλαβερό με τον αντίθετο τρόπο), αλλά έτσι ώστε να δίνει στον εαυτό του και στον άλλον αυτό που είναι ίσο κατά την αναλογία –το ίδιο και στην περίπτωση διανομής μεταξύ δύο άλλων προσώπων. Η αδικία, αντίθετα, έχει την τάση να πράττει το άδικο, και αυτό, πάλι, είναι υπερβολή ή έλλειψη ενσχέσει προς το ωφέλιμο ή το βλαβερό με παραβίαση της αναλογίας. Γι' αυτόν τον λόγο η αδικία είναι υπερβολή και έλλειψη, γιατί από αυτήν ξεκινάει η υπερβολή και η έλλειψη: ενσχέσει με τον εαυτό του υπερβολή σε ό,τι είναι ολοκάθαρα ωφέλιμο και έλλειψη σε ό,τι είναι βλαβερό, ενώ ενσχέσει με τους άλλους γίνεται γενικά το ίδιο όπως στην προηγούμενη περίπτωση, μόνο που η παραβίαση της αναλογίας μπορεί να γίνεται σε βάρος της μίας ή της άλλης πλευράς –όπως τύχει. Όσο, τώρα, για την άδικη πράξη: αν ύστερα από αυτήν έχει κανείς το μικρότερο μέρος, θα πει ότι αδικείται, ενώ αν έχει το μεγαλύτερο μέρος, θα πει ότι αδικεί.

Ας αρκεσθούμε λοιπόν σε αυτά για τη φύση της δικαιοσύνης και της αδικίας, όπως και για το δίκαιο και για το άδικο γενικώς.»

Αριστοτέλης, *Ηθικά Νικομάχεια*, Βιβλίο Ε' (μετάφραση Δημήτριος Λυπουρλής, Εκδόσεις Ζήτηρος)